

taller de creació

TRES DESITJOS D'ANY NOU

Albert Serra (1975) ha estudiat filologia hispana, teoria de la literatura i és director de cinema. El seu primer llargmetratge, *Crespià, the film not the village* (2003), no va ser estrenat comercialment. Va presentar el segon, *Honor de cavalleria* (2006), al Festival Internacional de Cannes i va obtenir el V Premi de Barcelona de cinema a la millor direcció i a la millor pel·lícula en versió original. Amb el tercer, *El cant dels ocells*, ha obtingut el premi Gaudí de l'any 2009. El 2007 va rodar el curtmetratge *Rússia*. Està treballant en el llargmetratge *Dràcula*, que ha anunciat per al 2011.

No desitgis el que voldries

Mentre es desitja molt una cosa no s'obté; n'hi ha prou amb deixar-la de desitjar sincerament per aconseguir-la. Les relacions sentimentals són un bon exemple d'aquesta màxima. A l'obra de Proust, que ha estat, amb el catolicisme, la influència més forta en la meua educació, n'hi ha incomptables exemples. Mai he desitjat fer cinema i, en canvi, n'he fet molt. Mai he buscat el reconeixement i n'he obtingut també molt. Però sempre he volgut ser molt ric per no haver de treballar i estar tranquil i, és clar, segueixo essent pobre i treballant molt més del que mai hauria imaginat. És la força fatal del desig que ens impedeix, malgrat totes les proves racionals que ens aconsellen el contrari –entre les quals la fonda experiència que es deriva d'aquesta màxima–, deixar de desitjar allò que ens atrau. Vist això, no sé fins a quin punt té sentit fer una llista de desitjos per a l'Any Nou; de fet deu ser completament inútil. Però ja que m'ho han demanat, ho faré. *A Dios rogando y con el mazo dando*, diuen; en aquest cas la maça és no voler de cap manera que passi el que demanaré a continuació per a l'any vinent:

1. La desaparició del futbol i de tots els seus estúpids seguidors.
2. La mort dels responsables durant els últims seixanta anys de la destrucció del paisatge de les nostres comarques. En els casos, la majoria, que això es produí pel més vil i egoista dels motius, el lucre privat, és a dir, els diners, aquest desig es fa extensible a tots els seus descendents que s'hagin beneficiat, directament o indirectament, d'aquest lucre. En els casos que aquest agreujant no estigui del tot clar, desitjo que s'autoritzi la pràctica de la tortura, ferma i feta a consciència, per esbrinar si és possible que hi hagi una remota possibilitat que aquest agreujant pogués haver tingut lloc.
3. L'explosió de tots els aparells de televisió.
4. L'empresonament a perpetuïtat de tots els publicistes perquè puguin veure com el món, a poc a poc, millora sense ells.
5. Que Corea del Nord no estigui «a un pas» o «a l'última fase» de tenir la bomba atòmica, sinó que la tingui efectivament i que la faci servir en la direcció que, amb honestedat, cregui convenient.

> **Il·lustracions:** Leonard Beard, nascut a Coventry (Gran Bretanya) el 6 de febrer de 1962, resideix a Vilanant (Alt Empordà). Pintor i il·lustrador, col·labora regularment com a il·lustrador a la secció d'opinió d'*El Periódico de Catalunya*.

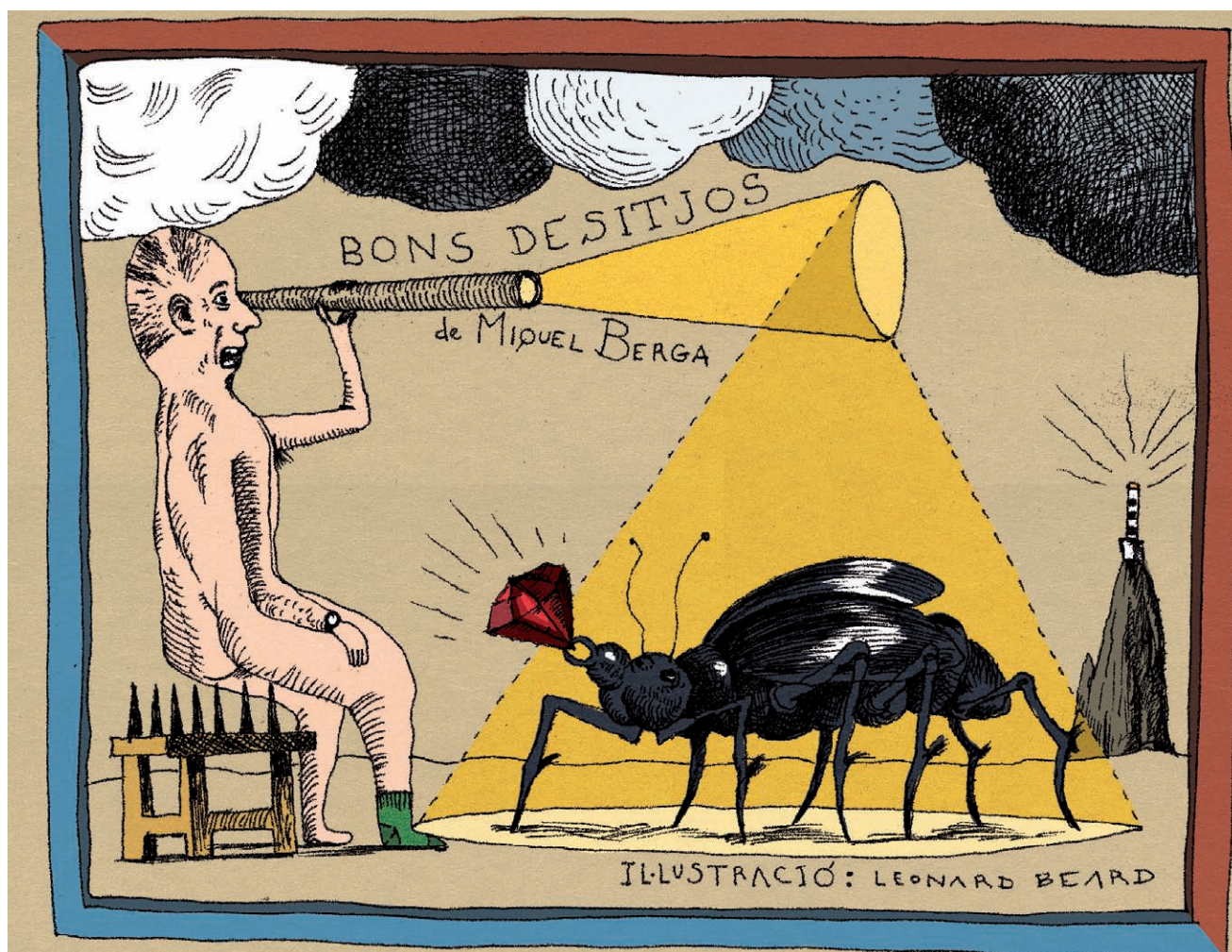
6. Que tots els artistes i escriptors del món i els aspirants a ser-ho gaudeixin de molt bona salut.
  7. El triomf de totes les causes pacifistes i la derrota dels poderosos, en especial els poderosos del món empresarial. Ja va dir Nietzsche, a *La gaia ciència*, si no recordo malament, que qual-sevol sergent del cigró era «infinítament més interessant que els grans de la indústria» (cito de memòria).
  8. Que el responsable educatiu que va tenir la brillant idea de donar un ordinador a cada alumne sigui homenatjat a bastament o executat de forma immediata, segons el criteri del govern del país, per haver impulsat la mesura més antieducativa de la història. Personalment, em decanto per la primera possibilitat.
  9. Una mort terrible i dolorosa per a tots els implicats en l'assassinat de l'escriptor nigerià Ken Saro-Wiwa.
  10. Que mai més aparegui un cuiner en un mitjà de comunicació. I molt menys un que no sigui gras i no vagi vestit amb l'uniforme de treball.
  11. Que es bombardegi el Tribunal Penal Internacional de l'Haia, la institució més hipòcrita de la història de la humanitat. Que la seva fiscal en cap, la persona més detestable, immoral i, probablement, il·legal del planeta sigui jutjada pels seus crims. *No jutgeu i no sereu jutjats* (Lluc 6:37).
  12. I, finalment, desitjo de tot cor que Girona torni a ser, com era fa vint-i-cinc anys, quan jo era petit, una ciutat més grisa, més trista i més avorrida.
- Bon Any Nou i felicitat 2010!

Miquel Berga és professor de literatura anglesa a la Facultat d'Humanitats de la Universitat Pompeu Fabra i autor de diverses publicacions. És editor del mensual *Catalonia Today* i escriu una columna dominical a *El Punt* des de l'any 1992. Algunes d'aquestes columnes s'han aplegat a *Amants i altres estranys* (1999) i a *No fer res i altres ocupacions* (2007).

Bons desitjos

Hi ha moments del calendari que animen a fer plans i a canalitzar la humana capacitat del desig. En una frase que va fer fortuna, el president Kennedy va dir que hi havia homes que veien les coses tal com eren i se'n preguntaven el perquè; el seu programa polí-

tic, en canvi, consistia a imaginar coses que encara no eren i preguntar-se per què no. Allò era Amèrica i Hollywood era encara la gran fàbrica dels somnis. En les nostres latituds la bona gent ha tendit a conformar-se amb projectes menys ambiciosos. De fet,

desitjar coses presenta dos problemes: el primer és haver de conviure amb un desig no satisfet; el segon és haver de conviure amb un desig que s'ha fet realitat. A vegades es fa difícil decidir quina de les dues alternatives pot resultar la més tenebrosa. Potser per això els orientals, que són gent poc donada a córrer riscos vitals, solen dir que qui no desitja res ja ho té tot. La filosofia de la contenció té arrels profundes a l'Extrem Orient. Un proverbi xinès ho formula així: «Si vols ser feliç per poc temps, emborratxa't. Si vols ser feliç per molt temps, enamora't. I si vols ser feliç per sempre, aficiona't a la jardineria».

En la tradició occidental abunden, també, les recomanacions cautelars sobre la naturalesa del desig. Fiar-se massa de les coses que volem que passin sol generar temperaments decebuts i melancòlics. John Lennon, en una extraordinària projecció de les circumstàncies de la seva mort tràgica, cantava «La vida és el que et passa mentre estàs fent altres plans». El tret que un dement li va etzibar mentre

sortia de casa és una prova extrema de la relació dialèctica entre el desig i el temps. «És amb el temps que tot se'n va», cantava Leo Ferré. I és el temps el que apareix com a refugi per acotar l'elaboració del desig i donar-li alguna mesura. El reverend Sydney Smith, amb clàssic pragmatisme anglosaxó, recomanava als seus feligresos que prenguessin nota de la perspectiva curta de la vida i, doncs, que no fessin mai grans plans «més enllà de l'hora del te o del sopar». En aquesta línia, la saviesa popular del català ha generat una dita que sempre convé tenir a mà: «Qui dia passa, any empeny». Els que han patit, o pateixen, situacions extremes i doloroses entenen perfectament la profunda veritat que conté aquesta recepta per procurar viure sense records inútils ni especulacions sobre futurs incerts.

És temps de bons desitjos i de plans de futur. Si realment no se'n poden estar, és del tot recomanable practicar el desig amb moderació i a curt termini. Bon any nou!

Josep-Maria Terricabras és catedràtic de filosofia, director de la Càtedra Ferrater Mora de Pensament Contemporani de la Universitat de Girona i membre de l'Institut d'Estudis Catalans. Ha sigut becarí de la Universitat de Münster (Alemanya), del Saint John's College (Cambridge) i de la Universitat de Berkeley (Califòrnia). Ha treballat temes de filosofia contemporània, particularment de filosofia del llenguatge, teoria del coneixement, ètica i lògica. Té obert el portal de filosofia www.terrincabras-filosofia.cat.

Com una carta als Reis

Diu que puc fer una carta als Reis de l'Orient, els únics que m'agraden, potser perquè no eren reis sinó uns mags. Els que em coneixen em diuen: «No demanis res, ja tens de tot», i els que m'estimen: «Demana, demana!». Demanaré, doncs, però triant.

Em sembla que, si sou mags, no us puc pas demanar el que jo i el meu sou ja ens procurem. De fet, tinc unes quantes coses que em fan goig i moltes

altres que no necessito però tampoc no llenço. Així doncs, no tiraré pas per aquí, per no anar-me repetint avorridament. Com que a casa hi estic bé, valdrà més que em porteu coses per sortir a fora, coses de desgast diari, com ara molta paciència per aguantar discursos i frases fetes, consignes, consells, anuncis, notícies i comentaris. La paciència, però, només per parar el cop, per no haver-me de morir reconcolit, per poder continuar obrint els ulls i les orelles.

I llavors, a la paciència, afegiu-hi dosis grans d'indignació, no fos que la paciència em guanyés i ho acabés trobant bé tot.

Per a mi, no necessito res més. Però encara em queda paper, i n'hi ha molts que necessiten coses i som molts els que necessitem que les obtinguin. Tenen, per exemple, moltes necessitats la majoria dels nostres periodistes: ensenyeu-los a parlar i escriure bé la llengua del país. Que els que es dediquen a la política no facin el ridícul i aprenguin, en canvi, a riure. Que les famílies no deixin els fills a l'escola com aquell que els deixa a l'hospici.

I també us vull demanar coses difícils de debò, que per això vosaltres sou mags i jo sóc ambiciós. Que hi hagi lleis que vigilin i castiguen els que remenen els diners, els que ens els deixen, se'ls deixen, se'ls descuiden, els perden, i els troben quan es figuren i

ens figuren la mà a la butxaca. Que hi hagi lleis que castiguen severament els que torturen i maten, els que disparen, els que els fan disparar i els que els fabriquen les armes. Que estigui prohibit parlar en nom de déu. Que la crisi actual serveixi (ai!) per passar pàgina d'aquest capitalisme; que els empresaris sàpiguen que, si poden crear riquesa, aquesta ha de ser per a tots. Que tots aprenguem a viure amb intensitat cada moment de la vida, sense donar-nos gaire importància, sense que ens importi gaire la importància de ningú.

Ai, pobres mags, feu el que pugueu. I doneu-nos un cop de mà –només un copet, perquè la resta és nostra– per aconseguir que cada dia siguem una mica més lliures, més afables, més independents de criteri. La independència del país, en canvi, no us la demano, perquè no és cosa de màgia. És cosa de democràcia. Això ho hem de fer nosaltres.

Eduard Canimas. Nascut a Sant Feliu de Pallerols, la Garrotxa, el 1965. Entre 1984 i 1985 actuà amb Adrià Puntí en diversos bars de Girona. Entre 1991 i 1997 va ser el compositor de gran part de les cançons i el cantant del grup de rock Zitzània, amb el qual va enregistrar la maqueta *Orquídies i ortopèdies* i el disc *La peixera dels tòtils* (Música Global). Més endavant ha actuat i col·laborat amb Gerard Jaquet, Roger Mas, Pau Riba, Sisa, Pascal Comelade i Enric Casasses. En solitari ha editat els discos *Canimas i rebentes* (2003) i *Noh iha crisi* (Música Global, 2006), amb el darrer dels quals guanyà el premi Enderroc al millor disc d'autor del 2006. Ha guanyat dues vegades el Cerverí, dels Premis Literaris de Girona.

Cartes que no descartes

Encara no descarto d'escriure una carta als Reis de l'Orient o del misteri. Ni de donar carta blanca al sentir, sense rebutjar-lo ni aferrar-m'hi ni passar-lo per cap filtre. Ni d'obrir la carta de colors del meu catàleg per fer un temple que serà una esfera feta amb cada peça. Ni de seguir una estrella que no figura en cap cartografia... Perquè vull fer una casa de cristall on s'hi reflecteixi el gran instant del temps-tot i flueixin les coloraines, la música i el silenci.

Els Reis i les Reines de la casa serem cadascun de nosaltres, ja sense les capes que ens amaguen sinó capes que són ales per...

Nari Nari Nan Nan
Nari Nari Nan Nan

Deixant anar
tot allò que et fa mal,
tot el pes que fa temps
que tragines, no calen
espines, ja has creuat
la porta d'un món

il·lusori que crema
com foc d'encenalls,
un joc de miralls.

Nari Nari Nan Nan
Nari Nari Nan Nan

Deixant anar
per fer lloc, per fer llum,
perquè el foc també cremi
les neures, cabòries, tristeses,
ja ha arribat el moment
de fer-ho més fàcil,
de fer-ho diferent,
des d'ara jo llanço
pregàries al vent.

Potser finalment ens trobem on s'ajunten els camins d'aquest gran laberint, endreçant les cartes de navegació, perquè ja haurem arribat. Serem reis sense jocs de poder, sobirans sense supèrbia, guerrers de l'amor.

